

สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการอธิการยกร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๑๐๐

วันจันทร์ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๕๘

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

คณะกรรมการอธิการยกร่างรัฐธรรมนูญรับฟังคำชี้แจงประกอบคำขอแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญจากกลุ่มที่ ๖ สมาชิกสภาพปฏิรูปแห่งชาติ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ที่ประชุมได้พิจารณาเกี่ยวกับการรับฟังคำชี้แจงประกอบคำขอแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญฯ ของสมาชิกสภาพปฏิรูปแห่งชาติ กลุ่มที่ ๖ อันมี ศาสตราจารย์สมบัติ ธรรมอัญวงศ์ และนายเสรี สุวรรณภานนท์ เป็นผู้เสนอคำขอ และผู้รับรองคำขอ ซึ่งประกอบด้วย นายดิเรก ถึงฝั่ง นายนิรันดร พันธุรักษ์ และนายอุดม เพื่องฟุง ซึ่งได้เสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมร่างรัฐธรรมนูญจำนวนทั้งสิ้น ๑๖ ประเด็น ได้แก่

ประเด็นโครงสร้างของร่างรัฐธรรมนูญนั้น ขอแก้ไขข้อจากเดิม “บททั่วไป” เป็น “หมวด ๑ บททั่วไป” เพื่อใส่เลขหมวดให้ชัดเจนขึ้น รวมทั้งเสนอขอแก้ไขโครงสร้างของรัฐธรรมนูญโดยตัดภาคออกและให้แบ่งเป็นหมวดทั้งฉบับแทน ตลอดจนเสนอขอแก้ไขชื่อเรียกหมวดใหม่ ทั้งนี้ เพื่อจัดโครงสร้างของรัฐธรรมนูญใหม่ ให้แต่ละหมวดมีความสอดคล้อง เป็นระบบ ซึ่งโครงสร้างที่เสนอขอแก้ไขเป็นดังต่อไปนี้ (๑) หมวด ๑ บททั่วไป (๒) หมวด ๒ พระมหากษัตริย์ (๓) หมวด ๓ ประชาชนชาวไทย มี ๒ ส่วน ส่วนที่ ๑ หน้าที่ของประชาชน ส่วนที่ ๒ สิทธิ และเสรีภาพของประชาชนชาวไทย (๔) หมวด ๔ ฝ่ายนิติบัญญัติ มี ๒ ส่วน ส่วนที่ ๑ รัฐสภา ส่วนที่ ๒ การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติ (๕) หมวด ๕ ฝ่ายบริหาร มี ๔ ส่วน ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการรัฐมนตรี ส่วนที่ ๒ แนวโน้มนโยบายแห่งรัฐ ส่วนที่ ๓ การคลังและการงบประมาณ ส่วนที่ ๔ การปกครอง ส่วนท้องถิ่น (๖) หมวด ๖ ฝ่ายตุลาการ มี ๔ ส่วน ส่วนที่ ๑ ศาลรัฐธรรมนูญ ส่วนที่ ๒ ศาลยุติธรรม ส่วนที่ ๓ ศาลปกครอง ส่วนที่ ๔ ศาลทหาร (๗) หมวด ๗ องค์กรตามรัฐธรรมนูญและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ (๘) หมวด ๘ ความมั่นคงของประเทศไทย (๙) หมวด ๙ การพัฒนาประเทศไทย (๑๐) หมวด ๑๐ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ และบทเฉพาะกาล

ประเด็นโครงสร้างทางการเมือง เช่น เสนอขอตัดชื่อ “หมวด ๑ ผู้นำการเมืองและระบบผู้แทนที่ดี” และ “ร่างมาตรา ๗๓ – ร่างมาตรา ๗๗” ซึ่งเป็นการบัญญัติสาระสำคัญเกี่ยวกับการเป็นแบบอย่างอันดีงาม ของสังคมและมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้นำทางการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นอันเป็นมี รวมถึง กลไกในการประเมินผลการดำเนินการของผู้นำการเมือง ผู้นำอื่นในภาครัฐ พระครรภ์เมือง และกลุ่มการเมือง ซึ่งอยู่ในหมวด ๑ นี้ออกทั้งหมด ทั้งนี้ เพื่อให้รัฐธรรมนูญมีความกระชับและเห็นควรให้นำบทบัญญัติดังกล่าวตรา ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติต่อไป นอกจากนี้ เพื่อตัดข้อกำหนดเรื่องเพศสภาพใน ร่างมาตรา ๗๖ วรรคสาม ออกไปด้วย นอกจากนี้ เสนอขอตัด “ส่วนที่ ๓ วุฒิสภา” และ “ร่างมาตรา ๑๒๑ – ร่าง มาตรา ๑๓๐” ซึ่งอยู่ในส่วนที่ ๓ นี้ออกทั้งหมด เนื่องจากเห็นว่าเป็นการบัญญัติเกี่ยวกับที่มาของสมาชิกวุฒิสภา ทั้งแบบสรรหาและแบบเลือกตั้งไว้หลากหลาย ไม่ได้ออกแบบให้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน แต่กลับมีอำนาจหน้าที่กว้างขวางมาก ออาทิ สามารถเสนอออกกฎหมาย (ร่างมาตรา ๑๔๐ (๒) และร่างมาตรา ๑๖๐) หรือ พิจารณาบุคคลที่จะเป็นรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๑๓๐ วรรคสอง และร่างมาตรา ๑๗๕) ซึ่งโดยหลักทางวิชาการแล้วผู้ที่ จะทำหน้าที่ดังกล่าววนั้น ที่มานะจะต้องมีความสัมพันธ์กับอำนาจหน้าที่ นอกจานนี้ การที่คณะกรรมการอธิการยกร่างฯ ได้กำหนดให้วุฒิสมาชิกจำนวนสองร้อยคนมาจากการสรรหา/เลือกตั้งตามร่างมาตรา ๑๒๑ (๑) (๒) (๓) (๔) นั้น

ไม่มีความเชื่อมโยงกับประชาชน และมีความยุ่งยากในกระบวนการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา อีกทั้งยังไม่มีความชัดเจนในกระบวนการได้มา ว่าจะมีความบริสุทธิ์ยุติธรรม นอกจากนั้น ร่างมาตรา ๑๒๑ (๕) กำหนดให้มีคณะกรรมการกลั่นกรองทำหน้าที่กลั่นกรองบุคคลก่อนส่งไปให้ประชาชนเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจังหวัดละหนึ่งคนนั้น เห็นว่าเป็นการตัดสิทธิที่ประชาชนจะได้เลือกบุคคลที่ประชาชนต้องการลงคะแนนเสียงสนับสนุนให้เป็นสมาชิกวุฒิสภา ดังนั้น จึงเสนอขอตัดออกหัวข้อดังนี้ และเสนอขอแก้ไขให้ที่มาและอำนาจหน้าที่ของสมาชิกวุฒิสภามีความสัมพันธ์กัน อย่างเช่นการเสนอเพิ่มร่างมาตรา ๑๐๗/๑ ความว่า “วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้งในแต่ละจังหวัด จังหวัดละสองคน” ทั้งนี้ เนื่องจากในการเลือกตั้งแต่ละครั้งผู้ที่ไม่ได้รับการเลือกตั้งมีความแนเสียงใกล้เคียงกับผู้ได้รับการเลือกตั้งทำให้ไม่สามารถสะท้อนเสียงที่แท้จริงของประชาชนได้ และทำให้ประชาชนส่วนใหญ่มีตัวแทนของตนเอง แต่อย่างไรก็ตาม กรณีคณะกรรมการยกร่างฯ เอียนให้สมาชิกวุฒิสภามีอำนาจการสรุรหัวทั้งหมด ก็ต้องให้มีอำนาจหน้าที่ที่จำกัด ไม่ได้มีอำนาจหน้าที่ กว้างขวางเท่ากับสมาชิกวุฒิสภามีจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน

ประเด็นการปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมนั้น ขอเสนอร่างมาตรา ๒๔๕/๗ ซึ่งเพิ่มขึ้นใหม่ โดยมีเนื้อความว่า “ในกรณีที่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่น รวมถึงผู้เกี่ยวข้องที่ร่วมกระทำความผิดด้วยถูกกล่าวหาว่าร่วมผิดปกติ กระทำการความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น ให้ศาลอุทธรณ์และศาลมีการแผนกติดอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางเมืองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาดี ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญบัญญัติ” นั้น เนื่องจากต้องการให้มีกระบวนการตรวจสอบ กรณีการถูกกล่าวหาว่าร่วมผิดปกติและให้มีการบัญญัติรายละเอียดในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ

อนึ่ง ในบทเฉพาะกาลนั้น เห็นว่าควรเขียนระบุเกี่ยวกับให้มีการปฏิรูปก่อนการเลือกตั้ง เช่น ให้สภាលะปฏิรูปแห่งชาติ ร่วมกับคณะกรรมการยกร่างฯ ตามมาตรา ๓๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ดำเนินการจัดทำพระราชนูญยันติประกอบรัฐธรรมนูญและพระราชนูญยันติอื่น ตามความจำเป็น เพื่อเป็นเครื่องมือขับเคลื่อนการปฏิรูปในด้านต่าง ๆ อาทิ การเมือง การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรม ให้เสร็จเรียบร้อยก่อน แล้วถึงให้ คสช. ครม. และ กกต. เป็นผู้กำหนดการเลือกตั้งต่อไป

นางสาวดวงจิตร ก่อเจริญวัฒน์
วิทยากรชำนาญการพิเศษ
ผู้สรุปผลการประชุม

ว่าที่เรือตรี ยุทธนา สำราญเงิน
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ
ตามข้อบังคับ ๑ ข้อ ๘๗
ผู้ตรวจทาน

